

สุภาพร ชินชัย. (2551). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ : กรณีศึกษาโรงเรียนเรียนรวมในจังหวัดเชียงใหม่*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ด. (การวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ ดร.ยุทธนา ไชยจุฑกุล, รองศาสตราจารย์ ดร.อรพินทร์ ชูชม, รองศาสตราจารย์ ดร.อัครงค์ อุดมไพจิตรกุล.

การวิจัยเรื่องนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาของโรงเรียนในการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2) ส่งเสริมให้ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานการจัดการศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ และ 3) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ประสบความสำเร็จได้ตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในโรงเรียนและชุมชน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคการระดมแนวคิดเพื่อสร้างอนาคตร่วมกัน (Future Search Conference : F.S.C.) ทำการศึกษาในโรงเรียนวัดกู่คำ (เมธาวิสัยคณาทร) อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เครื่องมือวัดในเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เจาะลึกและการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม เครื่องมือวัดเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามวัดความรู้ของนักเรียนในเรื่องเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ แบบวัดความรู้ของครูในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมในโรงเรียน แบบวัดเจตคติของนักเรียนต่อเพื่อนที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และแบบวัดเจตคติของครูผู้สอนต่อการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนรวมในโรงเรียน กระบวนการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ ระยะเตรียมการ ระยะกำหนดแนวทางและวางแผนแก้ไขปัญหา ระยะดำเนินการและระยะประเมินผล

ผลการวิจัยที่ได้มีดังนี้

1. โรงเรียนยังมีปัญหาในการจัดการเรียนรวมในส่วนของการขาดความรู้ของครูในเรื่องการคัดกรองเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทมีความบกพร่องทางการเรียนรู้และสมาธิสั้นชน ผิดปกติ ความรู้ในเรื่องเทคนิคการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ความรู้เรื่องของการกระตุ้น พัฒนาการเบื้องต้น เด็กนักเรียนปกติมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเพื่อนที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กที่มีความต้องการพิเศษเองยังปฏิเสธความบกพร่องของตัวเองอยู่ทำให้ไม่ได้รับความช่วยเหลือ และผู้ปกครองที่ยังขาดการเอาใจใส่ช่วยเหลือบุตรหลานของตนเองอย่างเต็มที่
2. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาวิธีการที่เหมาะสมสามารถแก้ไขปัญหาได้จริงตรงตามสภาพการณ์ที่เป็นจริง สนับสนุนส่งเสริมให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวมเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย ตั้งแต่การคิดค้นหาปัญหา

การหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในและภายนอกโรงเรียน เกิดเป็นโครงการในการแก้ปัญหา 7 โครงการ ได้แก่ โครงการคัดกรองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โครงการเทคนิคการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน โครงการสร้างเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้แก่เด็กปกติ โครงการให้ความรู้เด็กที่มีความต้องการพิเศษในเรื่องการพัฒนาการควบคุมตนเอง โครงการส่งเสริมพัฒนาการด้านการรับรู้สัมผัสและการใช้กล้ามเนื้อ ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาปัจจัยภายในโรงเรียน และโครงการผู้ปกครองสอนลูก ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาปัจจัยภายนอกโรงเรียน ในการดำเนินโครงการทุกโครงการมีการประเมินผลร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบโครงการในระหว่างการทำงาน 3 รอบ เพื่อนำปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปปฏิบัติใหม่จนบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

3. การใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและเทคนิค F.S.C. สามารถสนับสนุนส่งเสริมให้ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การค้นหาปัญหาและความต้องการ การกำหนดแนวทางและวางแผนในการแก้ปัญหา การลงมือปฏิบัติและการประเมินผล ทำให้ฝ่ายต่าง ๆ เกิดการเรียนรู้จากการกระทำด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรวมในชุมชนของตนเองอย่างยั่งยืน

4. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนกรณีศึกษา คือ APACP Model

Supaporn Chinchai. (2008). *Development of collaborative inclusion model for students with special needs: A case study of an inclusive school in ChiangMai province*. Dissertation, Ph.D. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Yutthana Chaijukul, Assoc. Prof. Dr. Orapin Chuchom, Assoc. Prof. Dr. Tumrong Udornpijitkul.

The main purposes of this research were to 1) investigate problems of collaborative inclusion model in school for students with special needs; 2) encourage all stakeholders, both on-institution and off-institution, involved in process of provision of special education for students with special needs; 3) develop collaborative inclusion model for students with special needs on basis of situational contingency, in both schools and community. Research design was Participatory Action Research (PAR), and applied Future Search Conference technique (F.S.C.) for encouraging subjects' participation in searching and identifying their problems. Data collection site was at Wat Gookum School (Mathawisaikanathorn), Sanpatong district, Chiang Mai province. Data collection was gathered by both qualitative and quantitative methods. Qualitative techniques used in this study were focus-group, in-depth interview, participatory and non-participatory observation. Measures used in quantitative part were questionnaires concerning students' knowledge on friends with special needs, teachers' knowledge in teaching students with special needs, regular students' attitude toward friends with special needs, and teachers' attitude toward acceptance of students with special needs to study in school. There were four stages in the study-process which comprised; 1) preparation phase, 2) designation and planning of problem-solving phase, 3) operation phase, and 4) assessment phase. Results were as follows;

1. There were several problems of collaborative inclusion model in the school which were as follows; teachers lacked of knowledge in screening students with special needs, especially in group of students with learning disabilities, attention deficit and hyperactivity disorder, teachers lack of knowledge in selecting a teaching technique, and in stimulating rudimentary developmental for those students . In addition, students in school had negative attitude towards friends with special needs. Moreover, students with special

needs themselves refused their impairment, which led to unhelpful from relevant personal. Finally, parents of these children were unaware of their children.

2. Development of collaboration inclusion model in this study was pertinent to solving problems in actual situation and encouraged all stakeholders to participate in the operation process, at the starting point, from identifying problems, to searching for guidelines or techniques of problem-solving derived by both on-school and off-school. Then, these collaboration led to 7 projects which comprised; 1) project for screening children with special needs, 2) project for selecting a teaching techniques appropriate for each children with special needs, 3) a “friends-help friends” project, 4) project for development of good attitude toward students with special needs for regular students, 5) project for educating students with special needs about the development of self-control, 6) project for encouraging developmental aspect in sensory motor program for students with special needs, and 7) a parent-teaches-children project. All of these projects were about project for the development of school's external and internal factors; by which project 1- project 6 were external-factor development project, and project 7 which was a parent-teaches-children project was internal-factor development project. In implementing all projects, the assessment was jointly employed by researcher and individual project head in order that they would bring difficulties, then review and improve them, and adopt them to achieve goal of projects.

3. The operation of participatory action research, together with F.S.C. technique encouraged all stakeholders to participate in implementation, at the beginning, from search for problems and needs, identify guidelines or ways and planning for problem-solving, provide intervention, and to make an assessment. By doing this, all stakeholders learnt about process of sustainable development of collaborative inclusion model for students with special needs in their community.

4. After studying this research, researcher came up with the new model of collaborative inclusion pertinent to students with special needs which was called “APACP” model.